

FACTSHEET HORECA & DRUGS 2016

Of we het leuk vinden of niet, drugs worden verhandeld en gebruikt in onze maatschappij. Aangezien drugs aanzienlijke gezondheidseffecten kunnen hebben, is de aanpak van drugshandel en –gebruik ook een maatschappelijk probleem. Omdat de horeca bij uitstek de plek is waar (jonge) mensen samenkomen, heeft ook de horeca met drugsproblemen te maken.

Met deze factsheet biedt KHN horecaondernemers concrete handvatten hoe zij in hun bedrijf handel en gebruik van drugs kunnen voorkomen en tegengaan. De factsheet is vooral bedoeld voor kleinere en middelgrote horecabedrijven in uitgaansgebieden. Voor clubs en grote discotheken is deze basisinformatie onvoldoende. Zij vinden meer informatie in de publicatie '[Alcohol en drugs bij evenementen](#)' van het Trimbos-instituut.

In deze factsheet besteden we aandacht aan:

- Drugs en het Strafrecht
- Drugs en de bevoegdheid van de burgemeester om woningen/lokalen te sluiten
- Wat u kunt doen als horecaondernemer om drugs te weren?
- Fouilleren, visitatie, aanhouden en drugs in beslag nemen
- Handige websites en best practices

Drugs en het Strafrecht

Op grond van de Opiumwet is het in Nederland verboden en strafbaar om drugs te produceren, in drugs te handelen en drugs in bezit te hebben.

Verschil harddrugs en softdrugs

De Opiumwet maakt onderscheid tussen harddrugs en softdrugs. De verkoop van softdrugs in coffeeshops wordt in Nederland onder strikte voorwaarden toegestaan of gedoogd. De Opiumwet kent twee lijsten:

- Op [lijst I van de Opiumwet](#) staan de harddrugs. Voorbeelden zijn heroïne, cocaïne, amfetamine, XTC en GHB.
- Op [lijst II van de Opiumwet](#) staan de softdrugs. Voorbeelden zijn cannabisproducten (hasj en wiet), slaapmiddelen en kalmeringsmiddelen zoals Valium en Seresta.

Gedoogbeleid softdrugs en coffeeshops

Softdrugs zijn minder schadelijk voor de gezondheid dan harddrugs. Daarom gelden hiervoor soms andere regels. Zo worden coffeeshops die onder strenge voorwaarden wiet en hasj verkopen niet strafrechtelijk vervolgd. Dat is de essentie van het gedoogbeleid. Verkoop van wiet en hasj buiten coffeeshops wordt wel vervolgd. Ook vervolgt het Openbaar Ministerie personen niet als zij kleine hoeveelheden softdrugs bezitten. Het gaat hier om:

- Maximaal 5 gram cannabis (wiet, hasj)
- Maximaal 5 hennepplanten

Drugs en de bevoegdheid van de burgemeester om woningen of lokalen te sluiten

Artikel 13b van de Opiumwet biedt de burgemeester de mogelijkheid om drugspannen of -lokalen te sluiten. De burgemeester kan op basis van de wet 'bestuursdwang' toepassen (er is dan sprake van een *bestuursrechtelijke* maatregel) en woningen of voor het publiek toegankelijke inrichtingen sluiten, als daar sprake is van drugshandel of als daar alleen maar drugs 'aanwezig zijn'. Alleen al de *aanwezigheid* van drugs boven de normen voor eigen gebruik in de woningen of lokalen, vormt voldoende rechtvaardiging om de woning of het lokaal te sluiten. Volgens jurisprudentie kunnen zelfs politierapporten waaruit drugshandel blijkt, voldoende onderbouwing vormen voor de aannemelijkheid van drugshandel en dus een reden zijn voor sluiting.

FACTSHEET HORECA & DRUGS 2016

Er zijn gemeenten die beleidsregels hebben gemaakt die beschrijven in welke gevallen de burgemeester tot sluiting overgaat. Voor de 'handelshoeveelheid' gaat men dan bijvoorbeeld uit van de criteria die het Openbaar Ministerie hanteert wanneer een lagere opsporingsprioriteit geldt. Het Openbaar Ministerie hanteert als 'geringe hoeveelheid':

- Bij harddrugs: één bolletje, één ampul, één wikkel, één pil/tablet (in elk geval een aangetroffen hoeveelheid van maximaal 0,5 gram); een consumptie-eenheid van 5 ml GHB;
- bij softdrugs: maximaal 5 gram wiet of hasj.

TIP!

De regels voor de toepassing van de bevoegdheid van de burgemeester om Art 13b Opiumwet toe te passen, zijn niet landelijk vastgelegd. Ga bij uw gemeente na of er een beleidsregel bestaat ten aanzien van toepassing van de Opiumwet.

Of de horecaondernemer op de hoogte was van het feit dat er werd gehandeld of dat drugs aanwezig waren in zijn bedrijf doet er eigenlijk niet toe. In jurisprudentie is het uitgangspunt dat de ondernemer verantwoordelijk is voor de gang van zaken in zijn bedrijf en afdoende maatregelen moet treffen. Het aantreffen van een handelshoeveelheid harddrugs kan voldoende zijn voor sluiting.

Bij de belangenafweging door de burgemeester worden ook vaak andere omstandigheden meegenomen, zoals de inspanningen van de horecaondernemer (doet hij zijn best om drugshandel en –gebruik tegen te gaan?), eerdere waarschuwingen en wat de ondernemer daarmee heeft gedaan, eerdere constatering van drugshandel enzovoort. U heeft er dus om allerlei redenen belang bij om een 'drugsbeleid' te voeren in uw bedrijf.

Wat kunt u als horecaondernemer doen om drugs te weren?

1. Maak duidelijke afspraken met collega-ondernemers, politie, gemeente, GGD/verslavingszorg

Geen enkele partij kan de drugsproblematiek in zijn eentje oplossen. Bovendien heb je elkaar als samenwerkende partijen nodig om het uitgaansgebied aantrekkelijk en veilig te houden. Bespreek dan ook met elkaar hoe je omgaat met drugs en maak daar als het even kan duidelijke afspraken over. Zo weet iedereen waar hij aan toe is.

De volgende zaken moeten duidelijk zijn:

- de handelshoeveelheden drugs
- in welke gevallen bij het aantreffen van drugs de gast moet worden aangehouden en de politie moet worden ingeschakeld
- in welke gevallen bestuurlijk optreden volgt
- in welke gevallen softdrugs mee naar binnen mogen
- wat te doen met aangetroffen drugs
- hoe om te gaan met gasten die onder invloed zijn van drugs (en/of alcohol)
- hoe snel de politie ter plaatse is
- wat in de tussentijd te doen met een aangehouden verdachte.

FACTSHEET HORECA & DRUGS 2016

Wij raden aan om met de betrokken partijen niet alleen afspraken te maken over de aanpak van drugs in het (gezamenlijke) uitgaansgebied, maar ook over andere problemen die zich in het uitgaansgebied kunnen voordoen. Denk aan agressie en geweld, openbare ordeverstoringen, (overmatig) alcoholgebruik enzovoort. Een goed idee is om goede en werkbare afspraken voor het uitgaansgebied vast te leggen in een horeca(uitgaans)convenant.

2. Zorg voor heldere, zichtbare huisregels

Handel in drugs is verboden (behalve in de coffeeshop). Het aanwezig hebben van drugs ook, tenzij het gaat om maximaal 5 gram softdrugs. Hoewel die regels misschien algemeen bekend zijn (?) is het verstandig om in uw huisregels duidelijk te maken dat drugs in uw bedrijf niet zijn toegestaan. En maak die huisregels vooral bij de ingang van uw bedrijf zichtbaar. Dan kan er ook geen enkel misverstand zijn. KHN heeft een [praktisch huisregelschildje](#) gemaakt met daarop de 10 belangrijkste huisregels. Huisregel 3 is: *Geen wapens of drugs.*

TIP!

Omschrijf uw huisregels die te maken hebben met drugs nauwkeurig, bijvoorbeeld:

- *Als drugs gevonden worden in de zaak of bij binnenkomst, worden deze in beslag genomen en wordt de gast verwijderd. Indien nodig wordt de politie ingeschakeld.*
- *Bezoekers onder invloed van drugs worden niet toegelaten dan wel verwijderd.*

3. Wees consequent in de toepassing van uw huisregels

Maak duidelijke afspraken met uw personeel zodat de huisregels worden gehandhaafd. Dat geldt voor alle huisregels, maar in het bijzonder voor de handel en aanwezigheid van drugs. Uw zaak kan immers gesloten worden als er handel in drugs wordt geconstateerd of wanneer er meer drugs worden aangetroffen dan de beleidsregels van uw gemeente toestaan.

Wat kunt u doen als er in strijd met de huisregels drugs worden aangetroffen?

- Degene die de drugs aanwezig heeft of handelt verwijderen of, als bij bepaalde hoeveelheden daarover afspraken zijn gemaakt, aanhouden en aan de politie overdragen.
- Een individuele horeca ontzegging geven (IHO). U ontzegt dan de persoon de toegang tot uw bedrijf voor een bepaalde periode. Overhandig die ontzegging in persoon of stuur het document aangetekend toe aan de persoon in kwestie. Geef hierin duidelijk aan waarom iemand de ontzegging krijgt. Wanneer iemand met een ontzegging toch in uw zaak komt dan is dat 'huisvredebreuk' en kunt u de bewuste persoon door de politie laten oppakken.
- In sommige plaatsen wordt met een collectief horeca ontzeggingen-systeem gewerkt (CHO). Dat gebeurt op basis van een convenant tussen horecaondernemers, politie, Openbaar Ministerie en gemeente. Wanneer een gast zich misdraagt in één van de deelnemende horecagelegenheden, wordt een ontzegging opgelegd voor een bepaalde

FACTSHEET HORECA & DRUGS 2016

tijd die geldt voor alle aangesloten bedrijven. In het CHO-protocol is vastgelegd voor welke misdraging welke collectieve ontzegging wordt opgelegd.

TIP!

KHN heeft een model Collectieve Horeca Ontzegging (CHO) gemaakt. In dit model wordt voor het aanwezig hebben van meer dan de gedoogde hoeveelheid softdrugs een ontzegging van 3 maanden gegeven. Het aantreffen van harddrugs levert een ontzegging van 6 maanden op en de handel in harddrugs 12 maanden.

4. Train uzelf en uw personeel

De Barcode is een cursus van vier uur waarmee horecaondernemers en hun medewerkers leren wat zij kunnen doen om riskant gebruik van alcohol en drugs te voorkomen of te beperken. Daarnaast kunnen deelnemers na de cursus eventuele negatieve gevolgen voor de gebruiker en diens omgeving beperken. De inhoud van de cursus sluit aan op de inhoud van Sociale Hygiëne.

In de Barcode komt het volgende aan bod:

- kennis over drugs en alcohol
- herkennen van drugsgebruik
- adequaat handelen bij drugsgebruik en alcoholmisbruik
- adequaat handelen bij calamiteiten als gevolg van drugsgebruik

Naast deze basisonderdelen, kan ook worden gekozen voor meer specifieke onderwerpen zoals bijvoorbeeld herkennen van en omgaan met dealen. Barcode wordt meestal uitgevoerd door regionale instellingen voor verslavingszorg. Vaak wordt de cursus via gemeenten of verslavingsinstellingen gratis aangeboden of wordt slechts een kleine bijdrage gevraagd voor deelname.

Fouilleren, visitatie, aanhouden en drugs in beslag nemen

Fouilleren, of anders gezegd: onderzoeken aan het lichaam of het doorzoeken van kleren of zakken, mag alleen worden gedaan door de politie. Wat wel onder voorwaarden is toegestaan is de 'privaatrechtelijke oppervlakkige veiligheidsfouillering' (POV) en de 'visitatie'.

POV = het *oppervlakkig* aftasten van kleding om voorwerpen te detecteren die een risico vormen voor de veiligheid (zoals wapens en drugs).

Visitatie = het controleren van tassen en meegebrachte goederen van de bezoeker op verboden voorwerpen.

Om POV of visitatie toe te kunnen passen gelden de volgende voorwaarden:

- De mogelijkheid van POV of visitatie, en de eventuele sancties bij het niet verlenen van instemming, moeten duidelijk vooraf kenbaar zijn gemaakt aan de bezoekers (neem het op in de duidelijk zichtbare huisregels!).
- POV en visitatie kan alleen als de bezoeker toestemming verleent.
- Als de bezoeker weigert dan kan hem of haar de toegang worden ontzegd.

Wel kan de beveiliging altijd aan bezoekers *vragen* om hun zakken leeg te maken en de inhoud te tonen.

FACTSHEET HORECA & DRUGS 2016

Mag u of uw personeel iemand aanhouden en/of goederen in beslag nemen?

Net als iedere burger mag u en uw personeel of uw beveilig(er)s iemand die *op heterdaad* is betrapt aanhouden. De verdachte moet wel zo snel mogelijk worden overgedragen aan de politie en kan tot die tijd worden vastgehouden. Wanneer iemand is aangehouden dan kan het zijn dat

TIP!

Zie voor meer informatie over horecabeveiliging ook de '[Richtlijnen horecabeveiliging](#)' van de Nederlandse veiligheidsbranche.

hij of zij ook (verboden) goederen (drugs, wapens) bij zich heeft. Als deze duidelijk zichtbaar zijn en bijvoorbeeld niet in de zakken zitten, mogen deze ook in beslag genomen worden en zo snel als mogelijk worden overgedragen aan de politie. Deze goederen kunnen namelijk als bewijsmateriaal dienen.

Handige websites en best practices

Wilt u meer informatie over de verschillende soorten drugs? Een korte beschrijving van verschillende drugssoorten vindt u op <http://www.drugsinfo.nl/publiek/drugs-abc>.

Voor grote clubs, discotheken en evenementen is er een uitgebreide leidraad '[Alcohol en drugs bij evenementen](#)'.

Speciaal voor horeca(ondernemers en beveiligers) in Utrecht en Hilversum, heeft de firma Anders Veilig een app ontwikkeld (voor beide gemeenten een aparte app). In de app staat nuttige informatie voor horecaprofessionals in het uitgaansgebied (denk aan informatie over wapens en drugs, maar ook wat wel en niet mag). Daarnaast biedt de app de mogelijkheid om pushberichten te sturen als er overlast gevende personen of groepen in de buurt zijn. Neem voor meer informatie contact op met de firma Anders Veilig: www.andersveilig.nl.

***